

چالدران در مستطیل سبز

پرسه با پیژامه در میهمانی رسمی!

نه اینکه لیگ قهرمانان قبلاً واقعاً ساده و در حد یک دوره مسابقات چهارجانبه آماتور گونه

مهدی طاهرخانی
روزنامه‌نگار

بوده باشد، شیطنت نکنیم که هرگز چنین نبود. اما حالا رفتن به آسیا مثل دعوت به یک میهمانی فوق مجلل است. یک بزم شیک که باید با لباس و اکسسوری فاخر و سایر داشته‌هایت پا به آن بگذاری تا اسباب تفریح دیگران نشوی.

این یک نظر شخصی است و احتمالاً هزاران هزار مخالف جدی هم دارد اما دوست ندارم تیم محبوبم در این وضعیت برود آسیا و با الهلال، النصر و الاتحاد همگروه شود. من دوست ندارم تیمم برود با تیمی بازی کند که روی نیمکت ذخیره‌هایش هم دوجین ستاره حضور دارد.

ورزشگاه ما پر از وصله بازسازی، کینگدام آنها جعبه رموزی برای مبهوت‌سازی. شخصاً علاقه ندارم مجدداً همگروه شوم با النصر و رونالدو. چرا که طبیعتاً سال بعد چند ستاره بزرگ‌تر در اختیار خواهند گرفت. دوست ندارم هموطنم به دنبال آرزوهایش شیب تند اسپیناس را بالا برد! که این صعود در بطن بزرگ‌ترین سقوط برای من بود.

حرفی از قطر نمی‌زنم. هیچ از امارات هم نمی‌گویم. نه اینکه با آنها فاصله نداریم اما الان شکاف باشگاهی بین ما و سعودی بیش از اندازه فراخ شده!

برویم آسیا که حقیقتاً چه شود؟ بالاخره یک جایی الهلالی، النصری، الاتحادی می‌آید و باز فاصله را به رخ مان می‌کشد. حالا درک می‌کنم که پرسپولیس شاهکار کرد بعد شکست ۲-۰ هیچ در آزادی بی‌هودار، در خانه النصر مساوی گرفت.

این رقابت برابر نیست. این نبرد اصلاً عادلانه نیست. سال بعد دیگر محدودیت استفاده از بازیکن خارجی را هم ندارند یعنی آتی می‌بینید الاهلی که نسبت به الهلال و النصر، آرام‌تر بوده ناگهان با ۱۱ خرید خارجی تاپ می‌آید سر وقت‌تان. پیش‌تر اسمش سلاویسم بود؛ همان خودآزاری. اگر مسلح به بازیکن تاپ نشویم، رفتن به پیکار این تیم‌ها (در سطح لیگ نخبگان آسیا) چنین حکمی دارد.

امید داشته باشیم زورمان به اماراتی‌ها می‌رسد، با گنده‌های قطر هم می‌شود جنگید اما آن چند تیم سعودی واقعاً برای فوتبال نیامند. همین الهلال را ببینید در سال‌های اخیر چگونه ۷ مرتبه تیم‌های ما را حذف کردند. اصلاً فوتبال بهانه است، نه اینکه جام نخواهند چرا، می‌خواهند خویش را هم می‌خواهند اما هدف غایی‌شان این است که سالانه چند ده و یا خوشبینانه چند صد میلیون نفر توریست بیایند در قلب صحرای سعودی خلصه با لباس و ابزار فوتبال به صورت تخت گاز در حال یک نمایش فرامنطقه‌ای اند.

چرا باید ما برای تنه به تنه شدن با آنها ثانیه‌شماری کنیم؟ بس نیست این همه شکست در وضعیت نابرابر؟ ندیدید چطور سپاهان را با ۶ گل درهم کوبیدند؟ ندیدید چطور در آزادی ۲ تا به پرسپولیس زدند؟ لعنت به این تورنمنت نابرابر.

ما ایرانییم. بحرین، امارات و قطر نیستیم که بگوییم آخرش سعودی آقای ماست و ما هم این پایین دستی تکان دهیم و آقا هم سری به نشانه تأیید. نه! ما در رده ملی رقیب جدی آنها نیستیم. که حتی بالاتر. همین الان شاید تیم ملی فوتبال ما در یک بازی نه چندان سخت از سد سعودی بگذرد. رقابت ما در رده ملی بسیار نزدیک است اما در قسه برعصه باشگاهی و زیرساخت‌ها ما در لیگ دیگری رقابت می‌کنیم.

برخلاف خیلی از هواداران فوتبال ایران، آرزو می‌کنم کنفدراسیون فوتبال آسیا با هر بهانه‌ای به تیم‌های ما مجوز حضور در لیگ نخبگان را ندهد؛ می‌شود یک نبرد چالدران در سال ۲۰۲۴ میلادی. دلاورمرد قزلباش ما چون پهلوان بی‌ترس، با نفر کمتر قهرمانانه شمشیر می‌زد اما سرباز عثمانی تفنگ در دست داشت و توپخانه در پشت سر. با یک اشاره انگشت روی ماشه تفنگ و خرج توپخانه، فوج دست‌گل ایرانی پرپر این گلوله و توپ‌های پرباروت شدند. چالدران محل شرم ما از نداشته‌های مان از علوم جدید نظامی بود. البته بعدش ما هم رفتیم توپ و تفنگ خریدیم و مهم‌تر از آن هنر ساخت آنها را یاد گرفتیم. سؤال این است تیم‌های باشگاهی ایران چه زمانی سراغ برادران شری می‌روند؟ اما واقعیت نهفته در هر دو یکی است؛ باید خودت را به‌روز کنی تا در جنگی متعارف و برابر حرفی برای گفتن داشته باشی، چه چالدران باشد، نبرد توپ و تن و چه فوتبال باشد و مصاف پول و فن.

نه پول کافی داریم، نه ضمانت‌های لازم

تلنگری مجدد به فوتبال خواب‌مانده‌ها

وصال روحانی

روزنامه‌نگار

حذف بدیهی و قابل پیش‌بینی سپاهان به دست الهلال عربستان در مرحله یک‌هشتم‌نهایی لیگ فوتبال قهرمانان آسیای ۲۰۲۴-۲۰۲۳ که پنجشنبه شب گذشته محقق شد، نشانه روشن دیگری از عقب‌افتادن روزافزون ما از رقبای قاره‌ای بود.

این واقعه که با ثبت شکست سنگین ۲-۶ برای تیم اصفهانی در مجموع دو دیدار رفت و برگشت حاصل آمد، چند نکته مهم را گوشزد می‌کند. یکی این است که حتی سپاهان که با کیفیت‌ترین تیم فعلی باشگاهی ایران است فوجی از ستاره‌ها دارد، قادر به هم‌اوردی با حریفان عربی بشدت تجهیز شده ما نیست. در ایامی که نیم‌ار ستاره‌ها نصرت و صید بزرگ برزلی این فصل الهلال به سبب مصدومیت شدید کل فصل را از دست داده و فقط از روی سکوها بازی‌ها را تماشا می‌کند، الهلال چه در اصفهان و چه در ریاض تیم سرشار از خطای زوزه موراییس پرتغالی را با نتایج مشابه ۱-۳ شکست داد. برخی کوشیده‌اند این ناکامی را توجیه کنند و بگویند که اگر سپاهان در مسابقه رفت

یک اخراجی نمی‌داد و ۱۰ نفره نمی‌شد و چنانچه در دیدار برگشت چنین و چنان می‌شد، نتیجه دیگری به‌ثبت می‌رسید و نماینده ما بالا می‌رفت. حقیقت اما چیز دیگری است و سپاهان به این دلیل صریح و سراسرت حذف شد که الهلال به وضوح تیم بهتری بود و توانایی‌های فزون‌تری داشت و از بازیکنان فنی بیشتر و بازی گروهی پیشرفته‌تری برخوردار بود و سزاواری صعود را داشت.

صعود سه تیم عربستان

نکته مهم دیگری که در چهار بازی مرحله یک‌هشتم‌نهایی غرب آسیا به چشم خورد، توفیق قابل پیش‌بینی سه نماینده عربستان در مصاف با رقبای بود. این موفقیت و رسیدن سه تیم متمول عربستانی به جمع ۴ تیم برتر غرب آسیا محصول برنامه‌ریزی دقیق‌شان و هزینه کلانی است که در ایام «پیش‌فصل» کردند و با آن ستاره‌های درجه اول جهانی شامل کریس رونالدو، کریس الکساندر می‌تروویچ را به استخدام خود درآوردند. به‌واقع یکی از بازی‌های یک‌هشتم‌نهایی غرب آسیا دیداری کاملاً عربستانی بود و طی آن النصر تیم کریس رونالدو، الفیما دیگر تیم عربستان

را در مجموع دو مسابقه رفت و برگشت ۲-۰ مغلوب کرد و بالا رفت. نوبهار ازبکستان به رغم همه سرسختی‌هایش ۱-۲ به الاتحاد تیم بنزما باخت و حذف شد و ماجرای الهلال-سپاهان را نیز پیش‌تر برایتان شرح دادیم. الان تنها تیم غیر عربستانی حاضر در نیمه‌نهایی غرب آسیا (و یک‌چهارم‌نهایی لیگ قهرمانان با احتساب کل قاره) العین امارات است که بعید است در ستیز با رقبای اروپیمان‌تر سعودی‌اش (این تیم النصر خورده است) جان سالم به‌در ببرد و یک مرحله دیگر هم صعود کند.

کاهش سهمیه‌های ایران

در هنگامه‌ای که برشمردیم، سپاهان محکوم به حذف شدن بود و همان‌طور که قبلاً گفتیم، زورش به حریف عربستانی نرسید اما درس تلخی که این تیم و کل فوتبال باشگاهی ما گرفت، این است که تا زمانی که مؤلفه‌های مالی باب شده توسط باشگاه‌های ثروتمند سعودی برقرار است و آنها با پرداخت نجومی‌ترین مبالغ هر کس را که می‌خواهند، می‌خرند مجالی برای توفیق تیم‌های ما وجود ندارد

و آنها بیهوده آب در هاون می‌کوبند. ما در شروع فصل جاری لیگ آسیا چهار نماینده داشتیم اما تراکتور در پلی‌اف و پرسپولیس و نساجی در مرحله گروهی حذف شدند و با حاشیه‌نشین شدن سپاهان گفته می‌شود سهمیه ما برای فصل بعد به «۲+۱» (۲ سهمیه قطعی و یک سهمیه مشروط) تغییر و تقلیل می‌یابد. این در حالی است که از فصل بعد فرصت و شکل برگزاری و حتی نام این رقابت‌ها تغییر می‌یابد و آن را «لیگ نخبگان آسیا» خواهند نامید و طبیعتاً یک پیامد و الزام حضور در آن رقابت‌ها قدرتمند بودن هرچه بیشتر تیم‌های حاضر در صحنه و استمرار روند هزینه شدن ارقامی نجومی برای جذب ستاره‌های اروپایی و امریکایی جنوبی توسط آنها است. در چنین عرصه‌ای کلاه ما پس معرکه است و نه امکانات مالی ما کافی است و نه تضمینی وجود دارد که در راستی‌آزمایی مجدد AFC در مورد مشخصه‌های حرفه‌ای باشگاه‌های ما و لزوم استاندارد شناخته شدن آنها سربلند شویم و سهمیه‌های بیشتری را از دست ندهیم.

گزارش «نیویورک تایمز» از مشکلات اقتصادی و دردهای برگزاری لیگ قهرمانان مهم‌ترین تورنمنت آسیا زیان ده است!

آرمن ساروخانیان

روزنامه‌نگار

حدالقل هیچکس نمی‌تواند کنفدراسیون فوتبال آسیا را به بی‌توجهی به جزئیات مهم کند. وقتی وظیفه این سازمان گسترش پرطرفدارترین ورزش جهان برای پنج میلیارد نفر و در وسعتی به اندازه یک سوم کره زمین است، آنها این بهانه را دارند که از مسائل جزئی صرفنظر کنند. قابل تحسین است که AFC هنوز وقت این را دارد که دیکته کند کدام برند آب معدنی می‌تواند در ورزشگاه‌ها فروخته شود.

با این حال گزارش «اتحادیه جهانی بازیکنان حرفه‌ای» (FIFPro) نشان می‌دهد که این مسابقات بی‌نقص نیست. برگزاری مهم‌ترین تورنمنت باشگاهی قاره آسیا ماکت کوچکی از مدیریت جهانی فوتبال و مشکلات آن است.

اصرار روی یک برند خاص آب معدنی تنها یک نمونه از سختگیری‌های AFC برای این مسابقات است. آنها اصرار دارند که ورزشگاه‌های میزبان عاری از هرگونه تبلیغات تأیید نشده باشند. در عوض آنها توجهی به این موضوع ندارند که آیا حضور در این مسابقات اصلاً برای باشگاه‌ها صرفه اقتصادی دارد؟ دو باشگاه حاضر در مسابقات مدعی شده‌اند که اجرای قانون «ورزشگاه پاک» (عاری از تبلیغ) برای هر مسابقه ۵۰ هزار دلار هزینه دارد. هزینه سفر برای بازی‌های خارج از خانه از این هم بیشتر است. بازیکنان باشگاه‌های اروپایی با بلیت‌های «فرست کلاس» سفر می‌کنند، ولی وسعت قاره

آسیا اجازه چنین کاری را نمی‌دهد. میانگین فاصله هر سفر خارج از خانه ۳۷۰۰ کیلومتر است. در این شرایط حتی سفر با بلیت اکونومی هم هزینه بالایی دارد. یک تیم استرالیایی برای سفر و اقامت بازیکنان و اعضای به ۹۵ هزار دلار هزینه کرده، در حالی که کمک‌هزینه AFC برای هر سفر تا پیش از مراحل پایانی فقط ۶۰ هزار دلار است. تنها بخشی از ۴۰ تیمی که در مرحله گروهی حضور دارند توان جبران این هزینه‌ها را دارند. نیمی از جوایز ۱۵ میلیون دلاری مسابقات به قهرمان و فینالیست تعلق می‌گیرد. به تیم بازنده نیمه‌نهایی ۵۰۰ هزار دلار اعطا می‌شود. طبق گزارش

تغییر فرمول هم جوابگو نیست

تغییر فرمول برگزاری مسابقات

اتحادیه جهانی بازیکنان حرفه‌ای، بیشتر تیم‌ها با شرکت در لیگ قهرمانان آسیا با زیان قابل توجهی روبه‌رو می‌شوند. در بخشی از این گزارش آمده: «تورنمنت برای باشگاه‌هایی که زودتر حذف می‌شوند زیان‌ده‌تر است و اکثراً باشگاه‌هایی هستند که از لیگ‌های کوچک‌تر و توسعه‌نیافته‌تر می‌آیند.» او راواردن، قهرمان فصل گذشته به این اتحادیه گفته است که فقط فینالیست می‌تواند با جوایزی که می‌برد هزینه‌هایش را جبران کند.

تغییر فرمول هم جوابگو نیست

تغییر فرمول برگزاری مسابقات

می‌توانست فرصتی برای بهبود این شرایط باشد. فصل آینده لیگ قهرمانان آسیا فقط ۲۴ تیم خواهد داشت. همچنین به‌جای بازی‌های رفت و برگشت در مراحل حذفی، مسابقات از مرحله یک چهارم نهایی تورنمنت متمرکز می‌خواهد بود. تیم‌های کمتر به معنی این است که کیفیت تورنمنت بالاتر خواهد بود. برگزاری متمرکز مراحل پایانی هم اجازه می‌دهد که تیم‌های مدعی شرق و غرب آسیا پیش از فینال با یکدیگر روبه‌رو شوند. تیم‌هایی که به این مرحله می‌رسند دیگر نیازی نیست برای سفر و اقامت هزینه کنند.

البته این تغییراتی که اشاره شد، مسابقات را برای تمام شرکت‌کنندگان سودده نمی‌کند. درباره وسعت قاره آسیا هیچ کاری نمی‌توان کرد، ولی AFC برای افزایش کمک‌هزینه سفرها و کاهش هزینه آماده‌سازی ورزشگاه‌ها هم هیچ تصمیم جدیدی نگرفته است.

در فرمول جدید جایزه تیم قهرمانی به ۱۲ میلیون دلار رسیده و بازنده فینال ۶ میلیون دلار دریافت می‌کند. آنچه باعث نگرانی اتحادیه جهانی بازیکنان حرفه‌ای شده این است که بیشتر افزایش درآمد این مسابقات قرار است سهم کنفدراسیون فوتبال آسیا و کشور میزبان شود. مراحل متمرکز حذفی محصول جذابی برای فروش به شبکه‌های تلویزیونی است. هنوز مشخص نیست که چه بخشی از این درآمد سهم تیم‌های شرکت‌کننده می‌شود.

AFC همیشه مدعی است که می‌خواهد فوتبال را در کل قاره گسترش بدهد. مهم‌ترین تورنمنت باشگاهی قاره فرصت خوبی برای رسیدن به این هدف است، ولی در عوض ترجیح داده پول را به سمت باشگاه‌های ثروتمندی هدایت کند که نیاز چندانی به آن ندارند و جوایز مسابقات در فرمول جدید به‌قوی‌ترین و متمول‌ترین تیم‌ها در ثروتمندترین لیگ‌ها می‌رسد.

تمام مدیران فوتبال در جهان بر این باورند که تغییرات از بالا به پایین اعمال می‌شود نه بالعکس. اکثر باشگاه‌ها و کشورهایی که از حمایت مدیران کنفدراسیون بهره‌مند نشوند از این قافله عقب می‌مانند، ولی تمرکز آنها فعلاً بیشتر روی برندهای بطری آب است تا تصویر دنیایی که ساخته‌اند، مخدوش نشود.

